

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 43.

Vydána dne 9. června 1931.

Obsah: (88.—91.) 88. Úmluva o řízení soudním, rozhodčím a smírčím mezi Československem a Finskem. — 89. Vyhláška o dalších ratifikacích Úmluvy a Statutu o režimu splavných cest mezinárodního významu, Dodatečného protokolu k Úmluvě a Prohlášení, kterým se uznává právo států, jež nemají mořského pobřeží, na vlajku, sjednaných v Barceloně dne 20. dubna 1921 a o dalších přístupech k nim. — 90. Vyhláška o mezinárodní působnosti doplňkového protokolu k dodatkové úmluvě k obchodní a plavební smlouvě mezi republikou Československou a královstvím Italským ze dne 1. března 1924, podepsaného v Římě dne 4. srpna 1930. — 91. Vyhláška o stažení pětisetkorunových státovek s datem 6. října 1923 (tvaru II.).

88.

Úmluva

o řízení soudním, rozhodčím a smírčím mezi Československem a Finskem.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

A

REPUBLIKY FINSKÉ

BYLA SJEDNÁNA TATO ÚMLUVA:

Convention

de règlement judiciaire, d'arbitrage et de conciliation entre la Tchécoslovaquie et la Finlande.

Le Président de la République Tchécoslovaque et le Président de la République de Finlande sincèrement désireux de développer la confiance mutuelle et de raffermir la paix des nations en assurant, par des procédures pacifiques, le règlement des différends qui viendraient à surgir entre leurs pays;

Constatant que le respect des droits établis par les traités ou résultant du droit des gens est obligatoire pour les tribunaux internationaux;

Reconnaissant que les droits appartenant à chaque État ne sauraient être modifiés que de son consentement;

(Překlad).

Úmluva

o řízení soudním, rozhodčím a smírčím mezi Československem a Finskem.

President republiky Československé a President republiky Finské upřímně si přejíce prohloubiti vzájemnou důvěru, upevniti mír mezi národy a za tím účelem pokojnými prostředky zajistiti urovnání sporů, které by se snad naskytly mezi jejich státy,

zjišťující, že šetřiti práv založených smlouvami neb vyplývajících z práva mezinárodního jest závazným pro mezinárodní soudy,

uznávající, že práva žádného státu nemohou býti změněna, leč s jeho souhlasem,

Considérant que la sincère observation, sous les auspices de la Société des Nations, des procédures pacifiques permet d'arriver au règlement de tous les différends internationaux;

Appréciant hautement la recommandation faite par l'Assemblée de la Société des Nations, dans sa résolution en date du 26 septembre 1928, à tous les Etats de conclure des conventions de règlement pacifique des différends internationaux;

Ont décidé de réaliser dans une convention leur intention commune et ont désigné pour leurs plénipotentiaires:

le Président de la République
Tchécoslovaque:

Monsieur le Dr. **Edvard Beneš**,
Ministre des Affaires Etrangères;

le Président de la République
de Finlande:

Monsieur le Dr. **Karl Gustaf Idman**,
Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire,

lesquels, après avoir déposé leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

CHAPITRE I.

Du règlement pacifique en général.

Article premier.

Les différends de toute nature qui viendraient à s'élever entre les Hautes Parties contractantes et qui n'auraient pu être résolus par la voie diplomatique seront soumis dans les conditions fixées par la présente Convention à des procédures de règlement judiciaire, d'arbitrage ou de conciliation.

Article 2.

1. Les différends pour la solution desquels une procédure spéciale serait prévue par d'autres conventions en vigueur entre les parties en litige seront réglés conformément aux dispositions de ces conventions.

2. La présente Convention ne porte pas atteinte aux accords en vigueur établissant pour les Hautes Parties contractantes une procédure de conciliation ou, en matière d'arbitrage et de règlement judiciaire, des engagements assurant la solution du différend. Toutefois, si ces accords ne prévoient qu'une procédure

majice za to, že upřímné zachovávání pokojného řízení pod záštitou Společnosti národů umožňuje rozřešiti všechny spory mezinárodní,

vysoce si vážice doporučení, jež Shromáždění Společnosti národů učinilo všem státům ve své resoluci ze dne 26. září 1928, aby uzavíraly úmluvy za účelem pokojného řešení mezinárodních sporů;

rozhodli se vtěliti v úmluvu svůj společný úmysl a jmenovali svými zmocněnci:

President republiky československé:

pana Dra **Edvarda Beneše**,
ministra zahraničních věcí,

President republiky Finské:

pana Dra **Karla Gustava Idmana**,
mimořádného vyslance a splnomocněného ministra,

kteří, složivše své plné moci, jež shledali v dobré a náležitě formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

HLAVA I.

O pokojném vyřizování sporů vůbec.

Článek 1.

Spory všeho druhu, jež by vznikly mezi Vysokými smluvními stranami, a které by nebylo lze vyřídit cestou diplomatickou, budou podrobeny za podmínek určených touto Úmluvou řízení soudnímu, rozhodčímu nebo smířcímu.

Článek 2.

1. Spory, pro jichž řešení jest jinými platnými úmluvami mezi spornými stranami předepsáno zvláštní řízení, budou projednávány dle ustanovení těchto úmluv.

2. Tato Úmluva nedotýká se platných dohod, kterými Vysoké smluvní strany mezi sebou zavádějí smířčí řízení nebo v oboru rozhodčího a soudního řízení přijímají závazky co do urovnání sporu. Pomýšlí-li se však v uvedených dohodách jen na řízení smířčí, užije se po záporném jeho výsledku oněch ustanovení této

de conciliation, après que cette procédure aura échoué, les dispositions de la présente Convention relatives au règlement judiciaire ou arbitral recevront application.

Article 3.

1. S'il s'agit d'un différend dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des parties, relève de la compétence des autorités judiciaires ou administratives, cette partie pourra s'opposer à ce que ce différend soit soumis aux diverses procédures prévues par la présente Convention, avant qu'une décision définitive ait été rendue dans des délais raisonnables par l'autorité compétente.

2. La partie qui, dans ce cas, voudra recourir aux procédures prévues par la présente Convention, devra notifier à l'autre partie son intention dans un délai d'un an, à partir de la décision susvisée.

CHAPITRE II.

Du règlement judiciaire.

Article 4.

Tous différends au sujet desquels les parties se contesteraient réciproquement un droit seront soumis pour jugement à la Cour permanente de Justice internationale, à moins que les parties ne tombent d'accord, dans les termes prévus ci-après, pour recourir à un tribunal arbitral.

Il est entendu que les différends ci-dessus visés comprennent notamment ceux que mentionne l'article 36 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale.

Article 5.

Si les parties sont d'accord pour soumettre les différends visés à l'article précédent à un tribunal arbitral, elles rédigeront un compromis dans lequel elles fixeront l'objet du litige, le choix des arbitres et la procédure à suivre. A défaut d'indications ou de précisions suffisantes dans le compromis, il sera fait application dans la mesure nécessaire des dispositions de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux. Dans le silence du compromis quant aux règles de fond à appliquer par les arbitres, le Tribunal appliquera les règles de fond énumérées dans l'article 38 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale.

úmluvy, která se vztahují na řízení soudní nebo rozhodčí.

Článek 3.

1. Jde-li o spor, jehož předmět podle vnitřního právního řádu jedné ze stran náleží do pravomoci soudů nebo správních úřadů, tato strana bude se moci brániti tomu, aby spor byl podroben některému řízení dle této Úmluvy, dokud by povolaný soud (úřad) ne učinil v přiměřené lhůtě konečného rozhodnutí.

2. Strana, která v takovém případě bude mít v úmyslu uchýliti se k řízením ustanoveným touto Úmluvou, musí písemně oznámiti svůj záměr druhé straně, a to do jednoho roku od rozhodnutí výše uvedeného.

HLAVA II.

Ú řízení soudním.

Článek 4.

Veškeré spory, v nichž by si strany vzájemně upíraly právo, budou předkládány k rozsouzení Stálému dvoru mezinárodní spravedlnosti, leč by strany se dohodly způsobem níže naznačeným, že se obrátí na rozhodčí soud.

Jest shoda o tom, že mezi spory svrchu uvedené spadají zejména ony, o nichž činí zmínku článek 36. Statutu Stálého dvoru mezinárodní spravedlnosti.

Článek 5.

Jestliže strany souhlasí s tím, aby spory označené v předcházejícím článku byly předloženy rozhodčímu soudu, sepíší kompromis, ve kterém určí předmět sporu, výběr rozhodců a řízení, podle něhož má se postupovati. Neubudou-li v kompromisu údaje postačitelne nebo dosti přesné, užije se, pokud bude třeba, ustanovení Haagské úmluvy z 18. října 1907 o smírném vyřizování mezinárodních sporů. Neoznačí-li kompromis, kterým hmotným právem se mají rozhodci řídit, použije rozhodčí soud pravidel vypočtených v článku 38. Statutu Stálého dvoru mezinárodní spravedlnosti.

Article 6.

A défaut d'accord entre les parties sur le compromis visé à l'article précédent ou à défaut de désignation d'arbitres et après un préavis de trois mois, l'une ou l'autre d'entre elles aura la faculté de porter directement, par voie de requête, le différend devant la Cour permanente de Justice internationale.

Article 7.

1. Pour les différends prévus à l'article 4, avant toute procédure devant la Cour permanente de Justice internationale, ou avant toute procédure arbitrale, les parties pourront, d'un commun accord, recourir à la procédure de conciliation prévue par la présente Convention.

2. En cas de recours à la conciliation et d'échec de cette procédure, aucune des parties ne pourra porter le différend devant la Cour permanente de Justice internationale ou demander la constitution du Tribunal arbitral visé à l'article 5 avant l'expiration du délai d'un mois à compter de la clôture des travaux de la Commission de conciliation.

CHAPITRE III.

De la conciliation.

Article 8.

Tous différends entre les parties, autres que ceux prévus à l'article 4, seront soumis obligatoirement à une procédure de conciliation.

Article 9.

Les différends visés à l'article précédent seront portés devant une Commission de conciliation permanente ou spéciale constituée par les parties.

Article 10.

Sur la demande, adressée par une Partie contractante à l'autre Partie, il devra être constitué, dans les six mois, une Commission permanente de conciliation.

Article 11.

Sauf accord contraire des parties, la Commission de conciliation sera constituée comme suit:

1. La Commission comprendra cinq membres. Les parties en nommeront chacune un qui pourra être choisi parmi leurs nationaux

článek 6.

Nemohou-li se strany shodnouti o kompromisu uvedeném v předcházejícím článku, nebo nedošlo-li k ustanovení rozhodců, může jedna nebo druhá strana po předchozím tříměsíčním upozornění vznést žádost spor přímo na Stálý dvůr mezinárodní spravedlnosti.

článek 7.

1. Pokud jde o spory označené v článku 4., mohou strany, před jakýmkoli řízením u Stálého dvoru mezinárodní spravedlnosti nebo před jakýmkoli řízením rozhodčím společnou dohodou, uchýlit se nejdříve k řízení smířčímu, jak ustanoveno touto Úmluvou.

2. Bylo-li smířčí řízení a ztroskotalo-li, nemůže žádná ze stran vznést spor na Stálý dvůr mezinárodní spravedlnosti nebo žádati, aby se ustavil rozhodčí soud podle čl. 5., dokud neuplyne jeden měsíc od ukončení prací Smířčí komise.

HLAVA III.

O řízení smířčím.

článek 8.

Veškeré spory mezi stranami s výjimkou oněch, které jsou vyznačeny ve článku 4., budou závazně podrobeny řízení smířčímu.

článek 9.

Spory označené v předcházejícím článku budou vzneseny na stálou aneb na zvláštní smířčí komisi, kterou sestaví strany.

článek 10.

K žádosti zasláné jednou ze Smluvních stran druhé straně zřídí se do šesti měsíců Stálá smířčí komise.

článek 11.

Smířčí komise sestaví se, leč by strany jinak ustanovily, takto:

1. Komise bude pětičlenná. Každá ze stran označí po jednom komisaři, který může být vybrán z vlastních státních příslušníků.

respectifs. Les trois autres commissaires seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants de tierces Puissances. Ces derniers devront être de nationalités différentes, ne pas avoir leur résidence habituelle sur le territoire des parties, ni se trouver à leur service. Parmi eux, les parties désigneront le président de la Commission.

2. Les commissaires seront nommés pour trois ans. Ils seront rééligibles. Les commissaires nommés en commun pourront être remplacés au cours de leur mandat, de l'accord des parties. Chaque partie pourra toujours, d'autre part, procéder au remplacement du commissaire nommé par elle. Nonobstant leur remplacement, les commissaires resteront en fonction pour l'achèvement de leurs travaux en cours.

3. Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission ou de quelque autre empêchement, en suivant le mode fixé pour les nominations.

Article 12.

Si, lorsqu'il s'élève un différend, il n'existe pas une commission permanente de conciliation nommée par les parties, une commission spéciale sera constituée pour l'examen du différend dans un délai de trois mois à compter de la demande adressée par l'une des parties à l'autre. Les nominations se feront conformément aux dispositions de l'article précédent, à moins que les parties n'en décident autrement.

Article 13.

1. Si la nomination des commissaires à désigner en commun n'intervient pas dans les délais prévus aux articles 10 et 12, le soin de procéder aux nominations nécessaires sera confié à une tierce Puissance choisie d'un commun accord par les parties ou, si celles-ci le demandent, au Président en exercice du Conseil de la Société des Nations.

2. Si l'accord ne s'établit pas au sujet d'aucun de ces procédés, chaque partie désignera une Puissance différente et les nominations seront faites de concert par les Puissances ainsi choisies.

3. Si, dans un délai de trois mois, ces deux Puissances n'ont pu tomber d'accord, chacune d'elles présentera des candidats en nombre égal à celui des membres à désigner. Le sort déterminera lesquels des candidats ainsi présentés seront admis.

Ostatní tři komisaři se určí společně dohodou z příslušníků třetích mocností. Tito musí být různé státní příslušnosti, nesmějí mít obvyklého svého bydliště na území stran, ani být v jejich službách. Z nich jednoho označí strany za předsedu komise.

2. Komisaři budou jmenováni na dobu tří let. Budou moci být znovu zvoleni. Dohodou stran bude lze komisaře společně jmenované nahraditi jinými, i dokud jejich mandát nevypršel. Každé ze stran bude kdykoliv volno nahraditi komisaře, kterého sama jmenovala. Třebaže byli nahrazeni jinými, zůstanou komisaři v úřadě, dokud neukončí své práce už zahájené.

3. Uprázdnil-li se některé místo úmrtím, odstoupením nebo pro jakoukoli jinou překážku, obsadí se znovu v době co nejkratší a to postupem určeným pro jmenování.

Článek 12.

Jestliže v době, kdy vznikl spor, tu není Stálé smírčí komise jmenované stranami, sestaví se k prozkoumání sporu zvláštní komise a to ve lhůtě tříměsíční od žádosti, kterou zašle jedna strana druhé. Jmenování členů se provede podle předcházejícího článku, leč by strany o tom rozhodly jinak.

Článek 13.

1. Jestliže jmenování komisařů, kteří mají být označeni společně, se nestalo ve lhůtě předepsané v článcích 10. a 12., svěří se péče o potřebná jmenování třetí mocnosti, jež bude zvolena stranami společně dohodou, nebo, je-li to přáním stran, úřadujícímu předsedovi Rady Společnosti národů.

2. Nedojde-li k dohodě o žádném z těchto způsobů, určí každá strana jinou mocnost a jmenování stane se dohodou mezi mocnostmi takto zvolenými.

3. Jestliže se tyto dvě mocnosti nebudou moci dohodnouti ve lhůtě tříměsíční, navrhne každá z nich tolik kandidátů, kolik se má jmenovat členů. Kterí z kandidátů takto navržených budou připuštěni, rozhodne los.

Article 14.

1. La Commission de conciliation sera saisie par voie de requête adressée au président, par les deux parties agissant d'un commun accord ou, à défaut, par l'une ou l'autre des parties.

2. La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du litige, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

3. Si la requête émane d'une seule des parties, elle sera notifiée par celle-ci sans délai à l'autre partie.

Article 15.

1. Dans un délai de quinze jours à partir de la date où l'une des parties aura porté un différend devant une Commission permanente de conciliation, chacune des parties pourra, pour l'examen de ce différend, remplacer son commissaire par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière.

2. La partie qui usera de ce droit en fera immédiatement la notification à l'autre partie; celle-ci aura, dans ce cas, la faculté d'agir de même dans un délai de quinze jours à compter de la date où la notification lui sera parvenue.

Article 16.

1. La Commission de conciliation se réunira, sauf accord contraire des parties, au siège de la Société des Nations ou en tout autre lieu désigné par son président.

2. La Commission pourra, en toute circonstance, demander au Secrétaire général de la Société des Nations, de prêter son assistance à ses travaux.

Article 17.

Les travaux de la Commission de conciliation ne seront publics qu'en vertu d'une décision prise par la Commission avec l'assentiment des parties.

Article 18.

1. Sauf accord contraire des parties, la Commission de conciliation réglera elle-même sa procédure qui, dans tous les cas, devra être contradictoire. En matière d'enquête, la Commission, si elle n'en décide autrement à

Článek 14.

1. Smírčí komise lze se dovolati žádostí, kterou podají předsedovi obě strany po dohodě nebo kterou, není-li takové dohody, podá jedna nebo druhá strana.

2. Žádost bude obsahovati kromě stručného vyličení předmětu sporu výzvu svědčící komisi, aby učinila všechna opatření, která by mohla vésti k narovnání.

3. Vychází-li žádost pouze od jedné strany, musí ji tato strana bez průtahu oznámiti druhé.

Článek 15.

1. Do čtrnácti dnů ode dne, kdy jedna ze stran vznesla spor na Stálou komisi smírčí, může každá z nich k prozkoumání tohoto sporu nahraditi svého komisaře osobou zvláště způsobilou ve věci, o níž jde.

2. Strana, jež použije tohoto práva, oznámí to bez odkladu straně druhé; tato bude pak moci totéž učiniti a to ve lhůtě čtrnáctidenní ode dne, kdy jí oznámení došlo.

Článek 16.

1. Nedohodly-li se strany jinak, sejde se smírčí komise v sídle Společnosti národů nebo v kterémkoliv jiném místě, jež označí její předseda.

2. Komise může kdykoli požádati generálního tajemníka Společnosti národů, aby ji podporoval v jejich pracích.

Článek 17.

Práce Smírčí komise nebudou veřejné, leč usnese-li se na tom komise se souhlasem stran.

Článek 18.

1. Pokud není opačné dohody stran, upraví si Smírčí komise sama řízení, které vždy musí býti sporné. Při šetření bude komise, pokud jednohlasně nerozhodne jinak, řídit se ustanoveními titulu III. Haagské úmluvy z 18. října

l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

2. Les parties seront représentées auprès de la Commission de conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaires entre elles et la Commission; elles pourront, en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraîtrait utile.

3. La Commission aura, de son côté, la faculté de demander des explications orales aux agents, conseils et experts des deux parties, ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaître avec l'assentiment de leur gouvernement.

Article 19.

Sauf accord contraire des parties, les décisions de la Commission de conciliation seront prises à la majorité des voix et la Commission ne pourra se prononcer sur le fond du différend que si tous ses membres sont présents.

Article 20.

Les parties s'engagent à faciliter les travaux de la Commission de conciliation et, en particulier, à lui fournir dans la plus large mesure possible tous documents et informations utiles, ainsi qu'à user des moyens dont elles disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition de témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 21.

1. Pendant la durée de leurs travaux, chacun des commissaires recevra une indemnité dont le montant sera arrêté du commun accord des parties, qui en supporteront chacune une part égale.

2. Les frais généraux occasionnés par le fonctionnement de la Commission seront répartis de la même façon.

Article 22.

1. La Commission de conciliation aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles, par voie d'enquête ou autrement, et de s'efforcer de concilier les parties. Elle

1907 o smírném vyřizování mezinárodních sporů.

2. Strany vyšlou k Smírčí komisi zástupce, jichž úkolem bude sprostředkovati mezi nimi a komisí; mimo to mohou si strany přizvati poradce a znalce, které za tím účelem ustanoví a žádati za slyšení kterékoli osoby, jejíž svědectví by se jim zdálo užitečným.

3. Komise bude míti se své strany možnost vyžádati si ústní výklady od zástupců, poradců a znalců obou stran, jakož i od každé osoby, jejíž předvolání se souhlasem její vlády by pokládala za užitečné.

Článek 19.

Pokud není opačné dohody stran, rozhoduje Smírčí komise většinou hlasů a bude moci vysloviti se o podstatě sporu jen tehdy, budou-li všichni její členové přítomni.

Článek 20.

Strany se zavazují, že usnadní Smírčí komisi práci a zvláště, že jí poskytnou v co největším rozsahu všechny potřebné doklady a vysvětlení, jakož i že použijí všech prostředků, které jsou jim po ruce, aby jí umožnily ve svém území a podle svého zákonodárství předvolávati a vyslychati svědky a znalce a prováděti místní šetření.

Článek 21.

1. Po dobu práce Smírčí komise obdrží každý z komisařů náhradu; její výše bude ustanovena společně dohodou stran, z nichž každá uhradí stejnou částku.

2. Obecné výdaje, jež vzejdou z činnosti komise, rozdělí se stejným způsobem.

Článek 22.

1. Úkolem Smírčí komise bude, aby objasnila sporné otázky, sebrala za tím účelem šetřením nebo jinak všechna potřebná vysvětlení a aby usilovala smířiti strany. Komise prozkoumavši věc, může navrhnouti stranám ob-

pourra, après examen de l'affaire, exposer aux parties les termes de l'arrangement qui lui paraîtrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

2. A la fin de ses travaux, la Commission dressera un procès-verbal constatant, suivant le cas, soit que les parties se sont arrangées et, s'il y a lieu, les conditions de l'arrangement, soit que les parties n'ont pu être conciliées. Le procès-verbal ne mentionnera pas si les décisions de la Commission ont été prises à l'unanimité ou à la majorité.

3. Les travaux de la Commission devront, à moins que les parties n'en conviennent autrement, être terminés dans un délai de six mois à compter du jour où la Commission aura été saisie du différend.

Article 23.

Le procès-verbal de la Commission sera porté sans délai à la connaissance des parties. Il appartient aux parties d'en décider la publication.

Article 24.

Si, dans le mois qui suivra la clôture des travaux de la Commission de conciliation, les parties ne se sont pas entendues, le différend sera régi par l'article 15 du Pacte de la Société des Nations. La présente disposition ne s'applique pas dans l'hypothèse prévue à l'article 7.

CHAPITRE IV.

Dispositions générales.

Article 25.

1. Dans tous les cas où le différend fait l'objet d'une procédure arbitrale ou judiciaire, notamment si la question au sujet de laquelle les parties sont divisées résulte d'actes déjà effectués ou sur le point de l'être, la Cour permanente de Justice internationale, statuant conformément à l'article 41 de son Statut, ou le Tribunal arbitral, indiquera dans le plus bref délai possible quelles mesures provisoires doivent être prises. Les parties seront tenues de s'y conformer.

2. Si la Commission de conciliation se trouve saisie du différend, elle pourra recommander aux parties les mesures provisoires qu'elle estimera utiles.

3. Les parties s'engagent à s'abstenir de toute mesure susceptible d'avoir une répercussion préjudiciable à l'exécution de la déci-

sah narovnaní, které by se jí zdálo vhodným, a může jim určití lhůtu, aby se vyjádřily.

2. Na konci svých prací pořídí komise zápis, zjišťující podle věci buď že se strany dohodly a, je-li toho třeba, o jakých podmínkách, nebo že strany nemohly býti smířeny. Tento zápis nebude obsahovati zmínky o tom, zda rozhodnutí komise se stalo jednohlasně či většinou hlasů.

3. Práce komise, pokud se strany nedohodnou jinak, musí býti skončeny do šesti měsíců ode dne, kdy spor byl na komisi vznesen.

Článek 23.

Zápis komise bude bez prodlení oznámen stranám. Strany rozhodnou, má-li se uveřejniti.

Článek 24.

Nedohodnou-li se strany do měsíce po skončení prací Smírčí komise, bude spor nadále podléhat článku 15. Paktu o Společnosti národů. Toto ustanovení neplatí za stavu věci vyličeného v článku 7.

HLAVA IV.

Obecná ustanovení.

Článek 25.

1. Kdykoli se spor projednává v řízení rozhodčím nebo soudním, a zvláště jestliže otázka sporná mezi stranami má svůj původ v činech, které se již staly nebo mají právě býti vykonány, Stálý dvůr mezinárodní spravedlnosti podle čl. 41. svého Statutu, nebo rozhodčí soud určí v co nejkratší lhůtě, jaká prozatímní opatření mají se učiniti. Strany jsou povinny se jim podrobiti.

2. Byl-li spor vznesen na Smírčí komisi, může tato doporučiti stranám prozatímní opatření, která bude považovati za vhodná.

3. Strany se zavazují, že se zdrží jakéhokoli opatření, které by mohlo míti škodlivý účinek na výkon soudního nebo rozhodčího výroku

sion judiciaire ou arbitrale ou aux arrangements proposés par la Commission de conciliation, et, en général, à ne procéder à aucun acte, de quelque nature qu'il soit, susceptible d'aggraver ou d'étendre le différend.

Article 26.

Si la sentence judiciaire ou arbitrale déclarait qu'une décision prise ou une mesure ordonnée par une autorité judiciaire ou toute autre autorité de l'une des parties en litige se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit international, et si le droit constitutionnel de ladite partie ne permettrait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer les conséquences de cette décision ou de cette mesure, les parties conviennent qu'il devra être accordé par la sentence judiciaire ou arbitrale, à la partie lésée, une satisfaction équitable.

Article 27.

1. La présente Convention sera applicable entre les Hautes Parties contractantes encore qu'une tierce Puissance ait un intérêt dans le différend.

2. Dans la procédure de conciliation, les parties pourront d'un commun accord inviter une tierce Puissance.

3. Dans la procédure judiciaire ou arbitrale, si une tierce Puissance estime que, dans un différend, un intérêt d'ordre juridique est pour elle en cause, elle peut adresser à la Cour permanente de Justice internationale ou au Tribunal arbitral une requête à fin d'intervention.

La Cour ou le Tribunal décide.

4. Lorsqu'il s'agit de l'interprétation d'une convention à laquelle auront participé d'autres Etats que les parties en cause, le Greffe de la Cour permanente de Justice internationale ou le Tribunal arbitral les avertit sans délai.

Chacun d'eux aura le droit d'intervenir et, s'il exerce cette faculté, l'interprétation contenue dans la sentence est obligatoire à son égard.

Article 28.

Les différends relatifs à l'interprétation ou à l'application de la présente Convention, y compris ceux relatifs à la qualification des litiges, seront soumis à la Cour permanente de Justice internationale.

Article 29.

La présente Convention, conforme au Pacte de la Société des Nations, ne sera pas inter-

nebo na narovnání navrhované Smírčí komisí, a vůbec že nepodniknou ničeho, ať by to bylo cokoli, co by mohlo zostříti neb rozšířiti spor.

Článek 26.

Prohlásil-li by soudní neb rozhodčí výrok, že rozhodnutí či opatření učiněné soudem nebo jakýmkoli úřadem jedné ze sporných stran je úplně neb částečně v rozporu s právem mezinárodním, a jestliže by ústavní právo dotyčné strany nepřipouštělo nebo připouštělo jen nedokonale odčiniti následky tohoto rozhodnutí či opatření, strany souhlasí, aby soudní nebo rozhodčí výrok přiznal poškozené straně přiměřené zadostiučinění.

Článek 27.

1. Této Úmluvy jest použití mezi Vysokými smluvními stranami i tehdy, má-li některá třetí mocnost ve sporu zájem.

2. K řízení smírčímu mohou strany společně dohodou přizvati třetí mocnost.

3. V řízení soudním neb rozhodčím, může třetí mocnost, domnívá-li se, že sporem je dotčen některý její právní zájem, podati žádost k Stálému dvoru mezinárodní spravedlnosti nebo k rozhodčímu soudu, aby byla jako třetí strana připuštěna k intervenci.

Dvůr nebo soud o tom rozhodnou.

4. Jde-li o výklad Úmluvy, které jsou účastny jiné státy nežli sporné strany, upozorní je neprodleně na to kancelář Stálého dvoru mezinárodní spravedlnosti neb rozhodčí soud.

Každý z nich bude míti právo intervence ve sporu; použije-li této možnosti, bude výklad obsažený v rozsudku též pro něj závazný.

Článek 28.

Spory o výklad nebo použití této Úmluvy, počítaje v to i spory o povahu rozepře, budou vznášeny na Stálý dvůr mezinárodní spravedlnosti.

Článek 29.

Tato Úmluva jsouc v souhlasu s Paktem o Společnosti národů, nebude vykládána tak,

prétée comme restreignant la mission de celle-ci de prendre, à tout moment, les mesures propres à sauvegarder efficacement la paix du monde.

Article 30.

1. La présente Convention sera ratifiée et l'échange des ratifications aura lieu à Helsinki.

Elle sera enregistrée au Secrétariat de la Société des Nations.

2. La Convention est conclue pour une durée de cinq ans à compter de la date de l'échange des ratifications.

3. Si elle n'est pas dénoncée six mois au moins avant l'expiration de ce terme, elle demeurera en vigueur pour une nouvelle période de cinq ans et ainsi de suite.

4. Nonobstant la dénonciation par l'une des Parties contractantes, les procédures engagées au moment de l'expiration du terme de la Convention continueront jusqu'à leur achèvement normal.

En foi de quoi les plénipotentiaires susnommés ont signé la présente Convention.

Fait à Praha, le 2 octobre 1929 en deux exemplaires.

L. S. Dr. EDVARD BENEŠ m. p.

L. S. K. G. IDMAN m. p.

jakoby omezovala poslání Společnosti národů překročiti kdykoli k opatřením, jež jsou s to zachovat účinně světový mír.

Článek 30.

1. Tato Úmluva bude ratifikována a ratifikace vyměněny v Helsinkí.

Bude zapsána v sekretariátu Společnosti národů.

2. Tato Úmluva jest uzavřena na dobu pěti let ode dne výměny ratifikací.

3. Nebude-li vypovězena nejméně šest měsíců před uplynutím této lhůty, zůstane v platnosti na nové období pěti let a tak i nadále.

4. Třeba by Úmluva byla vypovězena jednou ze Smluvních stran, bude se v řízení, které v den vypršení platnosti Úmluvy už bylo v proudu, pokračovati až do pravidelného skončení.

Čemuž na svědomí výše jmenovaní zmocněnci podepsali tuto Úmluvu.

Dáno v Praze, dne 2. října 1929 ve dvojím vyhotovení.

L. S. Dr. EDVARD BENEŠ v. r.

L. S. K. G. IDMAN v. r.

PROZKOUMAVŠE TUTO ÚMLUVU SCHVALUJEME JI A POTVRZUJEME JI.

TOMU NA SVĚDOMÍ JSME TENTO LIST PODEPSALI A K NĚMU PEČETĚ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ PŘITISKNOUTI DALI.

NA HRADĚ PRAŽSKÉM DNE 29. DUBNA LÉTA TISÍCÍHO DEVÍTISTÉHO TŘICÁTÉHO.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ:

T. G. MĀSARYK v. r.

MINISTR ZAHRANIČNICH VĚCI:

Dr. EDVARD BENEŠ v. r.

L. S.

Vyhláshuje se s tím, že ratifikace byly vyměněny v Helsinkách dne 13. dubna 1931, takže Úmluva podle článku 30. nabyla uvedeným dnem mezinárodní působnosti.

Dr. Beneš v. r.